



## VRIGSTAD KYRKA, SMÅLAND, SVERIGE

NNU j.nr. A7875

## MURREMME.

Statens Historiska Museum, Stockholm, Inv. 3450 og 3510.  
Quercus sp., ek, målt på museet, oktober 1997 af Niels Bonde og Thomas Bartholin på tidligere indskårne målebaner.

Analysen indgår i projektet "Sockenkyrkorna. Kulturarv och Bebyggelshistoria. Ett Tvärvetenskapligt forskningsprojekt med stöd av Riksbankens jubileumsfond." og i EC Environmental Research Programme (contact: EN4-CT95-0127): Dendroclimatological Variability and Associated Natural Climates in Eurasia - the last 10,000 years (ADVANCE 10K).

Murremmene fra den oprindelige stenkirke, der blev nedrevet i 1865 er fuldkantede tømmerstykker uden splint og de er rigt ornamenterede. Catras-serie S011. Yngste daterede åring, jævnfør nedenstående prøve S011002A, er fra 1075 e.Kr. Med tillæg for manglende splint på ca. 20 år, jævnfør nedenstående "splintstatistik" betyder der, at kirken tidligst er opført ca. 1095 e.Kr.

## S011001A

Rem. Inv. Nr. 3510, bred (277x43 cm).

415 målte + 1 talt år. Ingen splint.

586-1000+1 e.Kr. Fældet efter ca. 1021 e.Kr.

## S011002A

3140x17

Rem. Inv. Nr. 3510, smal (160x29 cm).

167 målte + 2 talte år. Ingen splint.

907-1073+2 e.Kr. Fældet efter ca. 1095 e.Kr.

## S0110039

Rem. Inv. Nr. 3510 II, bred (241x42/45 cm).

323 målte + 1 talt år. Ingen splint.

657-979+1 e.Kr. Fældet efter ca. 1000 e.Kr.

## S011004A

Rem. Inv. Nr. 3450, smal (2387x27 cm)

134 målte + 2 talte år. Ingen splint.

877-1010+2 e.Kr. Fældet efter ca. 1032 e.Kr.

## S011005A

Rem. Inv. Nr. 3450 II, bred (237x40 cm)

167 målte + 2 talte år. Ingen splint.

830-996+2 e.Kr. Fældet efter ca. 1018 e.Kr.



S011006A

Rem. Inv. Nr. 3510, smal (237x27 cm)

112 målte + 1 talt år. Ingen splint.

912-1022+1 e.Kr. Fældet efter ca. 1043 e.Kr.

<b>Nationalmuseets Naturvidenskabelige Undersøgelser Dendrokronologisk Laboratorium MÅLE- OG DATERINGSSKEMA</b>			Lokalitet: Vrigstad kirke, Vrigstad socken, Småland, Sverige								j.nr.: A 7875								
			Emne: Murremme								Træart: Quercus sp., Eg								
Prøvebetegnelse NNU	Inds.	Form	Antal radier	Antal årringe	Marv, år	Splint	Bark	Synkron position	Fældningstidspunkt	Kommentar									
S011001A	3510, bred	C	1	415+1	ca. 25	nej	nej	586-1000+1	efter ca. 1021										
S011002A	3510, smal	C	1	167+2	ca 10	nej	nej	907-1073+2	efter ca. 1095										
S0110039	3510 II, bred	C	2	323+1	?	nej	nej	657-979+1	efter ca. 1000										
S011004A	3450, smal	C	1	134+2	<5	nej	nej	877-1010+2	efter ca. 1032										
S011005A	3450 II, bred	C	1	167+2	ca. 50	nej	nej	830-996+2	efter ca. 1018										
S011006a	3510, smal	C	1	112+1	ca. 50	nej	nej	912-1022+1	efter ca. 1043										
Splintstatistik		Hollstein, 1980		Hollstein, 1965		Ważny, 1990		✓ Bonde, upubl.	Bonde & Christensen '93										
Form	A: radialt kløvet planke		B: tangentialt kløvet planke		C: helkævle		D: halvkævle	E: kvarttømmer	F: mellemform										
Bemærkninger:																			
Til undersøgelsen er anvendt EDB-programmet Catras, version 4.17, udarbejdet af R. Aniol. ANIOL, R., Tree-ring analysis using CATRAS, Dendrochronologia, I, 1983, pp. 45-53.																			
Udarbejdet af: Thomas Bartholin, 19. November 1997. Rapbl97.4																			